

Kate DiCamillo

Luzianos
kelias
namo

Luizianos
kelias namo

Versta iš:
Kate DiCamillo
LOUISIANA'S WAY HOME
Walker Books, London, 2018

Skiriu Treisei Pribei Beili

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Kate DiCamillo, 2018
© Viršelio iliustracija, Amy June Bates, 2018
Pirmą kartą 2018 metais anglų kalba Jungtinėje
Karalystėje pavadinimu *Louisiana's Way Home* išleido
Walker Books Ltd, SE11 5HJ, Londonas,
Jungtinė Karalystė.
Išleista susitarus su *Walker Books Ltd*.
Visos teisės saugomos.
© Vertimas į lietuvių kalbą, Inga Tuliševskaitė, 2020
© Leidykla „Nieko rimto“, 2022

ISBN 978-609-441-807-5

Kate DiCamillo

Luzianos kelias namo

Iš anglų kalbos vertė Inga Tuliševskaitė

Vilnius
2022

Vienas

Dabar viską surašysiu, noriu, kad mano pasakojimas išliktų, noriu, kad jei kas nors naktį pro langą pažvelgs aukštyn į žvaigždes ir pagalvos: „Viešpatie, kas gi nutiko Luizianai Elefantei? Kur ji pradingo?“ – tas kas nors turėtų atsakymą. Žinotų.

O nutiko štai kas.

Pradėsiu iš pradžių pradžios.

O ta pradžia tokia, kad mano prosenelis buvo iliuzionistas ir seniai, labai seniai užtraukė patį šurpiausią prakeiksmą.

Tik jums kol kas nebūtina žinoti to šurpaus prakeiksmo smulkmenų. Pakaks žinoti, kad jis egzistuoja ir kad eina iš kartos į kartą.

O kaip jau sakiau, jis yra klaikiai šurpus prakeiksmas.

Ir dabar jis pakibo virš mano galvos.

Neužmirškite to.

Mes išvažiavom vidury nakties.

Senelė mane pažadino. Pasakė:

– Atpildo diena išaušo. Toji valanda jau arti. Reikia iškeliauti nedelsiant.

Buvo trečia nakties.

Nuėjome prie automobilio. Naktis buvo tamsių tamsiausia, tik danguje ryškiai spindėjo žvaigždės.

Ak, kiek jų ten buvo!

Pamačiau keletą susibūrusių į ilganosio melagėlio pavidalą – Pinokio žvaigždyną!

Parodžiau senelei žvaigždžių Pinokį, bet jis jos nėra nesudomino.

– Greičiau, negaišuok, – paragino. – Dabar ne laikas spoksoti į žvaigždes. Mūsų laukia pasimatymas su likimu.

Teko lipti į automobilį, ir mes išvažiavom.

Neatsigrėžiau pažvelgti atgal.

Iš kur galėjau žinoti, kad išvažiuoju visiems laikams?

Maniau pakliuvusi į senelės vidurnakčio minčių pinkles, kurios patekėjus saulei tikrai išsisklaidys.

Nes taip jau yra buvę.

Senelė dažnai pakliūdavo į vidurnakčio minčių pinkles.

Užmigau, o pakirdusi pamačiau, kad mes tebevažiuojam. Aušo, ir tekančios saulės šviesoje perskaičiau kelio ženklą: DŽORDŽIJA. 20 MYLIŲ.

Džordžija!

Netrukus įvažiuosim į kitą valstiją! Senelė spaudė kiek įkabinama, palinkusi į priekinį stiklą, nes jos regėjimas jau buvo gerokai nusilpęs, bet ji buvo per daug išdidi nešioti akinius, ir žema (beveik žemesnė už mane), todėl jai tekdavo sėdėti ant sėdynės kraštelio, kad pasiektų greičio paminą.

Saulė jau pakilo skaisti, nutvieskė dėmes ir tiškalus ant priekinio stiklo ir šie atrodė lyg tamsoje švytinčios žvaigždės, priklijuotos ten mano nuostabai.

Myliu žvaigždes.

Ak, kaip troškau, kad ant mūsų automobilio priekinio stiklo kas nors būtų priklijavęs tamsoje švytinčių žvaigždžių!

Deja, buvo kitaip.

Paklausiau:

– Senele, kada suksim atgal namo?

O senelė atsakė:

– Širdele, mes jau niekada nesuksim atgal namo. Sukiojimosi laikas baigėsi.

– Kodėl? – paklausiau.

– Nes atėjo atpildo valanda, – labai rimtai atsakė senelė. – Atėjo metas stoti prieš prakeiksmą.

– O kaip Arčis?

Pasakodama tai, kas man nutiko, čia privalau pasakyti, kad Arčis yra mano katinas, ir jį senelė kartą jau buvo atėmusi iš manęs.

Taip, atėmusi! Išties tragiška. Bet tiek to.

– Jis viskuo aprūpintas, – atsakė senelė.

– Kaip aprūpintas?

– Katinas geros rankose, – atsakė senelė.

Senelė taip sakė ir tąkart atėmusi iš manęs Arčį, todėl jos žodžiai man visai nepatiko.

Maža to, aš ja netikėjau.

Liūdna toji diena, kai imi netikėti savo senele.

Ašaringa diena.

Pravirkau.

Verčiau iki pervažiavome Floridos ir Džordžijos valstijų sieną.

Ir ta valstijų siena manyje kažką sužadino. Kartais valstijų sienos taip daro. Gal suprantat, ką noriu tuo pasakyti, o gal ir ne. O noriu pasakyti, kad staiga mane persmelkė negrižtamumo jausmas ir pagalvojau: „Turiu išlipti. Turiu grįžti.“

Todėl paprašiau:

– Senele, sustok.

O senelė atsakė:

– Nė nemanau.

Senelė niekada nepakludavo niekieno nurodymams. Ji niekada nevykdavo niekieno paliepimų. Ji buvo iš tų, kurie įsakinėja kitiems, ne atvirkščiai.

Bet galiausiai senelės atsisakymas sustoti tapo bereikšmis, nes įsikišo likimas.

O tuo noriu pasakyti, kad baigėsi degalai.

Jeigu jums niekada neteko palikti savo namų vidury nakties nė neatsigręžus pažvelgti atgal; jeigu jūs nepalikote savo katino ir draugų, ir dar vienakio šuns Draugužio, nė su vienu iš jų neatsisveikinę; jeigu jūs nestovėjote šalikelėje Džordžijos valstijoje,

pervažiavę neatšaukiamą valstijų sieną, ir nelaukėte pasirodant kokios nors mašinos, kuri sutiktų jus pavėžėti – na, tokiu atveju jūs tikrai nesuprasite, kokia neviltis tądien suspaudė man širdį.

Štai kodėl dabar apie tai rašau.

Kad suprastumėte tą mano širdies neviltį ir begalinį siaubą.

Kaip jau minėjau, viską užrašau ir dėl paprastesnės priežasties.

O ta paprastesnė priežastis – papasakoti jums, kas nutiko man, Luizianai Elefantei.

Du

O nutiko štai kas.

Mes stovėjome šalikelėje.

Džordžijos valstijoje.

Ką tik pervažiavę Floridos ir Džordžijos valstijų sieną. Nors ji nėra iš tolo nepanaši į sieną. Bet žmonės primygtinai tvirtina, kad ji yra. Tik pagalvokit.

Senelė atsigręžė į mane ir pasakė:

– Viskas bus gerai.

– Netikiu tavim, – atsakiau.

Nepakėliau į ją akių.

Mudvi nutilom, labai ilgam.

Pro mus pralėkė trys sunkvežimiai. Ant vieno iš jų buvo nupiešta karvė žalioje pievoje. Pavydėjau karvei, nes buvo savo namuose, o aš – ne.

Klaikiai liūdna pavydėti ant sunkvežimio šono nupieštai karvei.

Turiu jus įspėti, kad didžioji šito pasakojimo dalis, deja, be galo liūdna.

Kai pro mus visu greičiu prašvilpė trečias sunkvežimis, senelė pasakė:

– Aš viską darau tik dėl tavęs.

Na, dėl manęs tai ji turėjo palikti mane su Reime Klark ir Beverle Tapinski. Reimė ir Beverlė – geriausios mano draugės, mes jau dvejus metus neišskiriamos. Be jų neišgyvensiu. Niekaip. Neįmanoma.

Todėl senelei atsakiau tiek:

– Noriu grįžti namo. Jeigu aš tau rūpiu, turėjai palikti mane su Arčiu. Palikti mane su Reime, Beverle ir vienakiu šunim Draugužiu. Tu nesupranti, ką turėtum dėl manęs daryti.

– Dabar ne laikas apie tai kalbėti, – atkirto senelė. – Man labai negera. Bet aš vis tiek stengiuosi išverti. Ir tu turėtum pasistengti.

Man nerūpėjo, kad senelei labai negera.

Aš pavargau stengtis išverti.

Sukryžiavau ant krūtinės rankas. Nudelbiau akis į žemę. Greitkelio šalikele zujo skruzdėlės, jos atrodė be galo užsiėmusios ir savim patenkintos. Kodėl skruzdėlės nutarė apsigyventi šalia greitkelio, kur joms nuolat grėsė mirtis po automobilių ir sunkvežimių ratais?

Bet aš nenorėjau kalbėtis su senele, todėl į šį klausimą niekas negalėjo man atsakyti.

Pasijutau siaubingai vieniša.

O tada prie mūsų sustojo pikapas su senuku.

Senukas pikape buvo vardu Džordžas La Trelis.

Jis pravėrė langelį, kilstelėjo nuo galvos kepurę ir pasakė:

– Laba diena, aš Džordžas La Trelis.

Nusišypsok jam.

Geriausia nusišypsoti. Taip visada man kartojo senelė. Jei tau tenka rinktis šypsotis ar nesišypsoti, rinkis šypsotis. Žmonės trumpam apsigauja. O tu įgyji pranašumą.

Pasak senelės.

– Na, ir ką mielosios ponios veikia šalikelėje? – paklausė Džordžas La Trelis.

– Labas rytas, Džordžai La Treli, – atsakė senelė. – Regis, mes apsiskaičiavom ir mums pasibaigė degalai.

Ji nušvito labai plačia šypsena. Parodydama visus dantis.

– Apsiskaičiavot, – pakartojo Džordžas La Trelis. – Pasibaigė degalai. Vajė!

– Galėtume pasinaudoti jūsų malone nuvežti mus iki artimiausios degalinės ir atgal? – paklausė senelė.

– *Galėtumėt* pasinaudoti, – atsakė Džordžas La Trelis.

Aš nutariau nesinaudoti Džordžo La Trelio malone, nes, prisipažinsiu, buvau pavargusi ne tik stengtis išverti, bet ir naudotis. Mudvi su senele nuolat naudodavomės žmonėmis. Taip mes vertėmės. Naudodamosi. Ir dar skolindamosi.

Kartais vogdamos.

Ketinau nelipti į pikapą. Ketinau leisti greitkeliu bėgte atgal į Floridą. Bet nemanau, kad būčiau pajėgusi bėgti ganėtinai greitai.

Niekada nemokėjau greitai bėgioti.

Tuo noriu pasakyti, jog kad ir kur nubėgčiau, senelė visada mane atras.

Ar tai lemtis? Likimas? Senelės galia?

Turiny

Vienas.....5	Penkiolika.....77
Du.....10	Šešiolika.....82
Trys.....17	Septyniolika.....85
Keturi.....21	Aštuoniolika.....88
Penki.....26	Devyniolika.....92
Šeši.....30	Dvidešimt.....99
Septyni.....34	Dvidešimt vienas.....107
Aštuoni.....40	Dvidešimt du.....112
Devyni.....46	Dvidešimt trys.....116
Dešimt.....49	Dvidešimt keturi.....121
Vieniolika.....56	Dvidešimt penki.....127
Dvylika.....59	Dvidešimt šeši.....132
Trylika.....67	Dvidešimt septyni.....137
Keturiolika.....74	Dvidešimt aštuoni.....140

Dvylikametė Luiziana gyvena kartu su močiute, kuriai nuolat kyla keisčiausių idėjų – pavyzdžiui, imti ir drauge iškeliauti vidury nakties. Tačiau šįkart viskas kitaip. Šįkart jos neketina grįžti. O Luiziana visai nenori palikti savo geriausių draugių ir ankstesnio gyvenimo, tad pasiryžta įveikti likimą ir kaip nors grįžti namo. Lietuvos skaitytojams Luiziana Elefantė jau pažįstama iš kitos Kate DiCamillo knygos „Reimė“. Autorė parašė po pasakojimą apie visas tris geriausias drauges – Reimę, Luizianą ir Beverlę.

JAV vaikų rašytojos Kate DiCamillo (g. 1964 m.) knygos susilaukė tarptautinio pripažinimo ir yra išverstos į daugybę kalbų, autorė net du kartus apdovanota Niuberio medaliu, jai skirtas garbingas jaunimo literatūros ambasadorės titulas.

Redaktorė Mimoza Kligienė
Korektorė Erika Merkytė-Švarcienė
Maketavo Miglė Dilytė
Tiražas 3000 egz.
Išleido leidykla „Niekorimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Mano prosenelis buvo iliuzionistas ir seniai, labai seniai užtraukė patį šiurpiausią prakeiksmą.

Tik jums kol kas nebūtina žinoti to šiurpaus prakeiksmo smulkmenų.

Pakaks žinoti, kad jis egzistuoja ir kad eina iš kartos į kartą.

Ir dabar jis pakibo virš mano galvos.

Luiziana Elefantė žino, kad iš savo močiutės gali tikėtis visko. Tad nė trupučio nenustemba prižadinta vidury nakties ir išgirdusi, kad išaušo atpildo diena, taigi reikia kuo skubiau iškeliauti. Luiziana jau daugybę kartų girdėjo apie jas persekiojantį baisų prakeiksmą – nieko keisto, kad kartais reikia keltis ir bėgti.

Tačiau Luiziana labai pasiilgo savo geriausių draugių Reimės ir Beverlės, o nesibaigiantys atsisveikinimai jau seniai įkyrėjo. Mergaitė nusprendžia nepaisyti prakeiksmo ir žūtbūt grįžti namo – tačiau šis kelias bus nelengvas. Kai gyvenimas toks nuspėjamas, kartais gali būti sunku suprasti, kur iš tiesų yra tavo namai.

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-807-5

9 786094 418075